

Опаковки за храни и напитки с Вложена допълнителна функция

гл. ас. д-р Иванка Добрева-Драгостинова, НБУ

Проектирането на изделия за пакетиране на храни и напитки с вложена допълнителна функция или така наречените интерактивни опаковки са една от съвременните тенденции в дизайна. Разбира се, много фактори предопределят интереса към такъв вид изделия. Основните са от една страна – стремежът за търсене на начини за по-екологосъобразен подход при проектирането, производството, потреблението и оползотворяването на опаковките, и от друга – все по-силната конкуренция между производителите на стоки и желанието за спечелване на потребителския интерес.

Голяма част от тези опаковки са насочени към по-младите потребители и децата, които са по-отворени към иновативните решения и по-лесно биха могли да бъдат „грабнати“ от нестандартния подход и закачките, скрити в начина на опаковане. За сметка на вложената допълнителна функция, тези изделия в много от случаите са с усложнена конструкция и технология на производство, не рядко изискват и влагането на повече, по-качествени и скъпи материали в сравнение с масовите опаковки. Като се има предвид и по-ограничената потребителска аудитория, опаковките с допълнителна функция все още намират по-ограничено приложение на масовия пазар, произвеждат се в по-ограничени серии и обикновено оскъпяват продукта, който е опакован в тях.

Въпреки тези особености, интерактивните опаковки представляват особен интерес както за дизайнерите, така и за производителите и потребителите.

Наблюдават се няколко основни вида:
 ■ Едни от най-разпространените са опаковки, които съчетават две функции – да предпазват стоките и да служат за тяхното съхранение при употреба, сервиране или приготвяне.

Обикновено това са хитроумни решения за еднократна употреба, които предлагат на потребителя удобство и естетическа наслада, свързана с консумирането на съдържанието. В сполучливите решения е помислено за всичко и те определено носят удовлетвореност от покупката и водят до оценяване на дизайнерската идея и създаване на доверие и уважение към фирмата, която ги предлага. При конструирането им са отчетени динамиката на съвременния живот и важността на комфорта, както и постигането на този комфорт с минимален разход на време и усилия от страна на потребителя.

■ Друг вид са опаковките, които след приключване на тяхното основно предназначение могат да се използват с друга функция, запазвайки първоначалния си вид.

Едни от най-популярните са стъклените или керамични съдове за кремобразни храни, които са във вид на чашки и купички за хранене. Освен че са практични, те стимулират клиентите да закупват артикули от същата серия и производител, за да съберат комплект/сервиз.

Атрактивен се оказва този подход и при шишетата за напитки, които напълнени след това с вода или инертен материал могат да се използ-

ват за гирички за спорт. Удобната за захвата на ръката форма ги прави привлекателни не само заради възможността за последваща употреба като тренировъчни съоръжения, но и за консумация на течности по време на спорт и в движение.

■ Проектират се и опаковки, които имат втора функция, но изискват известна трансформация, за да могат да се използват с новото си предназначение.

Обикновено те са изработени от материал с по-траен характер и служат за опаковане на стоки, които не зацапват опаковката или за вторични опаковки на по-люксови стоки. Интерес представлява темата за превръщане на опаковките в хранилки и къщички за птици, което веднага препраща към идеята за опазване на природата.

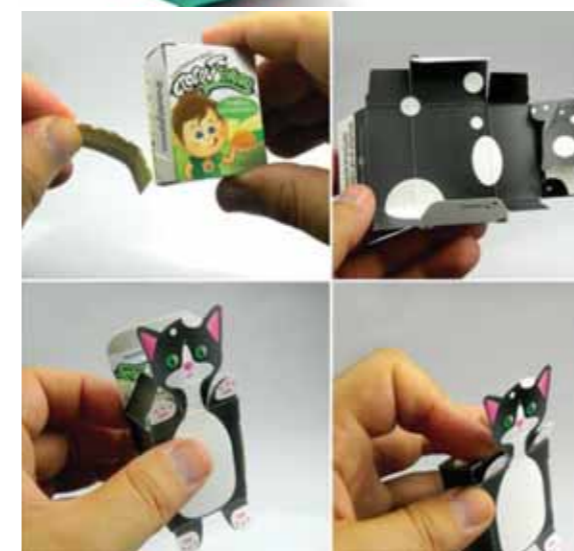

ентът употребява всичко, което заплаща, като в същото време остава и с удовлетворението, че не създава никакъв отпадък. Ядливите опаковки са едни от най-разработваните и с потенциал за бързо навлизане в масово потребление. Но тъй като те имат далеч по-кратък период на годност и специфични изисквания относно съхранение и хигиена от опаковките, изработени от неядливи материали, тяхното приложение на този етап остава най-вече в границите на еднократни съдове за сервиране на храна.

Много привлекателни са и опаковки със забавен характер, които могат да се използват за игра.

Често те крият и изненада, която се разкрива едва след отварянето или са серия, така че децата, към които те най-често са адресирани, да искат да им бъдат купувани още такива продукти. Опаковките играчки най-често не са с особено траен характер, но дават възможност детето да ги получи като бонус към хранителния продукт или напитката. Интересен пример са и опаковките, които се превръщат в модули от конструктор и стимулират децата да допълват комплектите от елементи, за да могат да осъществяват различни конструктивни идеи.

В проектирането на опаковки с вложена допълнителна функция може да открием освен интересни хрумки и атрактивни, привличащи клиентите решения и една насока за развитие на дизайна на опаковки, която би била в състояние да превърне опаковката от основен фактор в изразходването на суровини и превръщането им в отпадък, в продукт, който да намери своето осмислено, пълноценно и дълготрайно приложение.

Използвани източници:
http://hisheji.lofter.com/post/1cabb0_8b61efe
<http://www.ambalaj.se/2008/10/12/wine-packaging/>
<http://www.notcot.com/archives/2008/02/y-water.php>
<http://www.packagingoftheworld.com/2016/03/pepsi-light-dumbbell.html>
<http://www.thedieline.com/blog/2012/6/24/student-spotlight-mighty-nuts.html>
<https://alizul2.blogspot.bg/2013/04/14-designer-bottles-that-break-mould.html>
<https://www.bnt.bg/bg/a/chinii-ot-pshenichni-tritsi>
<https://www.trendhunter.com/slideshow/fruit-and-vegetable-packaging>
www.lavazza.com/en/lavazza-world/design/

От редакцията:
 Материалът е представен на Третата Национална научно-практическа конференция „Съвременни тенденции в опаковането на храни и напитки за тяхната безопасност и екологичност на опаковките“, организирана и проведена от Кооперацията ХВП в рамките на Националния конкурс за най-добра опаковка „Приз Пак 2017“.

